

Huizerweg 54

Nol Verhagen

HW 54 is de 'nickname' die de huidige gebruikers van het pand Huizerweg 54 hanteren wanneer ze het over 'hun' gebouw hebben. Sinds 1993 biedt het pand namelijk huisvesting aan een flink aantal maatschappelijke organisaties, variërend van de Turkse en Marokkaanse Culturele Verenigingen tot Drukkerij Walden en de Historische Kring Bussum, uitgeefster van dit periodiek. De wat oudere Bussumers kennen het pand echter eerst en vooral als 'de Huishoudschool'.

De Huishoudschool

Toch was het oorspronkelijk ook niet een Huishoudschool. Het was 'gewoon' een villa, zoals er wel meer waren in Bussum. De historie daarvan is in nevelen gehuld, totdat de villa in 1921 het onderkomen wordt voor de al zeven jaar eerder opgerichte Gooische Vakschool voor Meisjes. Een verhaal apart, want ondanks die vroege oprichting kwam de school aanvankelijk niet van de grond. Pas als de school zelf obligaties uitgeeft, kan er in 1921 een echte start worden gemaakt. De villa, die dan nog als Huizerweg 30 in het Kadaster staat, wordt als school ingericht en in september van dat jaar gaat het eerste leerjaar van start. Opmerkelijk is dat niet alleen het reguliere onderwijs, maar aanvankelijk vooral het aanbod

van losse 'applicatiecursussen' een groot succes wordt: naaien, koken, strijken en kinderverzorging – vooral voor meisjes die willen gaan trouwen en zich daar op deze manier op voorbereiden. In deze tijd van snelle emancipatie van de arbeidersklasse voorziet de school duidelijk in een behoefte. Er waren toen ook al Open Dagen: die van 1923, slechts twee jaar na de start van school, trekt al 900 bezoekers. Er wordt tot in de trapportalen lesgegeven.

Huishoudschool, oorspronkelijke uitvoering, ca. 1921. Links nr. 56 van dubbele villa (coll. HKB)

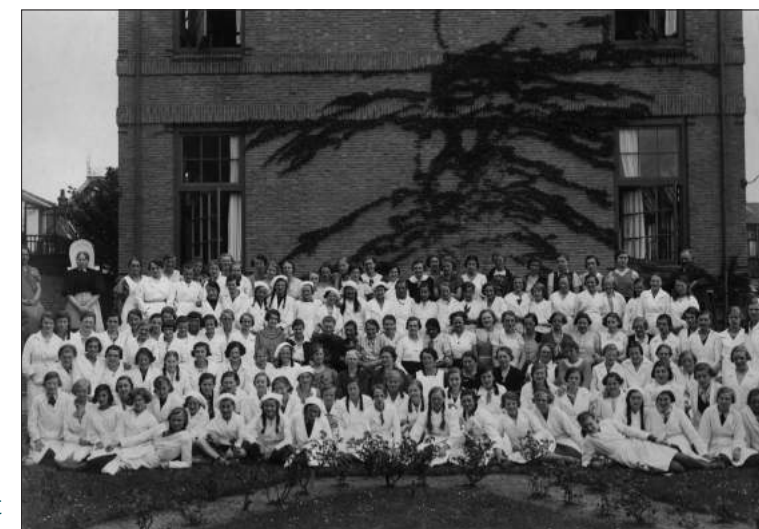
De Amsterdamse School

Er moet daarom ook al snel 'vernieuwbouwd' worden. Van der Goot en Kruisweg Architecten krijgen de opdracht. Begin 1929 is het zover. Acht jaar na haar opening wordt de school heropend in haar nieuwe jas. De foto's laten zien dat de verbouwing bepaald ingrijpend kan worden genoemd. De wat saaie villa wordt herschapen in een echt Amsterdamse Schoolontwerp, met zijn typische decoratieve metselwerk en zijn jaren '20 - (en '30 -) erkers die we ook elders in Bussum veel vinden. Als u eens bij Heeman (of misschien bij de lingeriewinkel?) aan de overkant van de Huizerweg bent, kijk dan eens naar de aanbouw aan de rechter-

zijde, met die mooi gemetselde omlijsting bij de ingang. De kleine ruiten uit die tijd zijn inmiddels helaas vervangen door grote vlakke ramen. Makkelijker te bewassen en goedkoper in het onderhoud, dat wel.

Prinses Marijke, pardon, Christina School

De school blijft groeien. Een saillant maar wat triest detail is dat in de jaren '30 vrouwen van werklozen er gratis cursussen naaien en goed en goedkoop koken konden volgen. De prinsesjes die in de jaren '30 en '40 werden geboren gaven hun naam aan vele straten en gebouwen in Nederland. Zo ook aan de Gooische Vakschool voor Meisjes, die in 1947 wordt omgedoopt in Prinses Marijkeschool en later, in 1963, toen de prinses haar eerste naam niet meer mooi genoeg vond, in Prinses Christinaschool. Via allerlei fusies gaat de school op in de Delta Scholengemeenschap. Deze verhuist eerst naar de Geuzenhof in Bussum Zuid en later zelfs naar het ROC bij Hilversum Sportpark. Dat is meteen het einde van het beroepsonderwijs in Bussum.

Groepsfoto leerlingen en leraren huishoudschool aan de achterzijde van de school, nog zonder aanbouw, 1935 (coll. HKB)

Exit HW 54?

Maar daarmee is het verhaal van HW 54 nog niet afgelopen. Het pand is in 1990 eigendom geworden van de gemeente Bussum en wordt al gauw een soort 'bedrijfsverzamelgebouw' voor verschillende culturele organisaties, waaronder de Historische Kring Bussum, en enkele commerciële ondernemingen. In 1997 wordt het beheer ondergebracht bij de Stichting WEB (Welzijn en Educatie Bussum).

Ook hier is sprake van ontwikkeling naar grootschaligheid: WEB gaat op in Versa Bussum, zelf weer onderdeel van Versa, Stichting Welzijn en Cultuur Gooi en Vechtstreek. Versa Bussum had en heeft haar hoofdkwartier in HW 54 en is goed voor 50% van het gebruik. Zij treedt inmiddels ook op als 'huisbaas' voor de overige gebruikers van het pand. In 2012 wordt bekend dat Versa zich uit het pand wil terugtrekken en dat de gemeente Bussum het pand daarna wil afstoten. De oorspronkelijke 'deadline' is juli 2013. Inmiddels is die datum opgeschoven naar medio 2014 en wordt, samen met de gemeente, hard gewerkt aan de uitvoering van het plan van de huurders. Op dit moment worden contacten gelegd met de woningbouwcorporaties. De strijd is nog niet gestreden. Ook Versa zit nog steeds in HW 54.

Noot: Veel informatie over de Huishoudschool is ontleend aan twee artikelen uit 2010 van de hand van Klaas Oosterom in De Bussumse Krant.

Huizerweg 54, oorspronkelijk huishoudschool, nu centrum voor maatschappelijke en culturele instellingen, 2010 (foto Klaas Oosterom)